

§ 72

Dnr 2025.89/14

Fastställande av Handlingsplan för ett förbättrat företagsklimat i Malå 2025 – 2027

Den 18 februari 2025 presenterades ärendet *Information om avslutat projekt "Utveckling av näringslivet och företagsklimatet i Malå kommun" (projekt 1,76-medel) samt fortsatt arbete med företagsklimatet i Malå kommun* på kommunstyrelsens sammanträde.

I ärendet framgick det att en ny *Handlingsplan för ett förbättrat företagsklimat i Malå 2025 - 2027* presenteras snarast möjligt.

Den föreslagna planen utgår från dels resultat och lärdomar av projektet 1,76-medel, dels resultat i enkätundersökning av Svenskt Näringsliv samt egen enkät till det lokala näringslivet.

Företagsklimat är summan av de institutioner, attityder, regler och kunskaper som möter företagaren i vardagen. Definitionen är tagen från Svenskt Näringslivs enkätundersökning, den mest omfattande årliga undersökningen som genomförs i ämnet. Vad som krävs för ett bra företagsklimat i respektive kommun är det bara företagarna i varje kommun som kan svara på. Vartannat år får samtliga ledamöter i kommunfullmäktige i princip samma enkät som företagarna får. Resultaten från enkäten till politikerna är till för att kunna se om företagare och politiker i varje kommun tänker lika kring företagsklimatet. Att det finns en samsyn i olika frågor hos företagare och politiker, oavsett om det handlar om ett bra eller ett dåligt betyg, är en signal om företagsklimatet precis som att det är en signal om företagare och politiker tycker helt olika i en fråga.

Det lokala näringslivet betyder mycket både för skatteunderlag, arbetstillfällen, attraktivitet och framtidstro och därför är det viktigt att fortsätta arbeta strategiskt med insatser som bidrar till förbättrat företagsklimat, för att bibehålla och utveckla det näringslivsfrämjande arbetet som fördes och resultat som uppnåtts under senaste nio åren.

Ny handlingsplan - val av prioriterade områden, arbetssätt och motivering

Analys av utvecklingen av företagsklimatet i Malå kommun enligt Svenskt Näringslivs undersökning på 5-års respektive 9-års sikt är gjord. I den tas frågor upp som Malå behöver jobba med. Oftast ligger frågorna inom kommunens egna påverkansområden. Det stämmer också överens med de åtgärder som borde prioriteras av kommunen enligt företagarnas senaste svar, i både den nationella enkäten och vår egen enkät, samt rekommendationer som medlemsorganisationen Företagar-

Justeringsmännens sign			Beslutsexpediering	Utdragsbestyrkande
------------------------	--	--	--------------------	--------------------

na lämnar i årliga rapporten *Företagarfakta 2025 - unika företagssiffror från din kommun - Malå*.

Utvecklings- och arbetsmarknadsenheten föreslår därför att kommunorganisationen koncentrerar sig på dessa frågor i företagsklimatsatsningar under de närmaste åren 2025 - 2027.

Främst handlar det om fyra områden:

- Tillgång till relevant kompetens
- Skolans kontakter med lokala näringslivet
- Konkurrens från kommunens verksamheter
- Upphandling

Dock måste vi fortsätta att arbeta med nedanstående områden.

- Kommunpolitikernas attityder
- Tjänstepersonernas attityder
- Dialog med kommunens beslutsfattare
- Kommunens service och bemötande
- Information till företagen

Det finns fler frågor som anses viktiga för företagsklimatet i kommunen. Dock har kommunen som organisation svårare att ta beslut och genomföra åtgärder då det är andra myndigheter och aktörer som har de formella uppdragen och verkställer lokalt, regionalt och nationellt (t ex *Mobilnät och bredband Vägnät, tåg - och flygförbindelse, Påverkan av brottslighet/otrygghet*).

Kommunen bör delta i flernivåsamverkan, föra påverkansarbete och initiera gemensamma projekt för utveckling av dessa områden. Det är av fortsatt stor vikt då det är beredskapsfrågor och utgör förutsättningar, service och infrastruktur för näringslivets utveckling i Malåbygden.

Förslag till att upprätta ett Näringslivsråd

Eftersom det efterfrågas åtgärder som innebär bättre förståelse och dialog mellan de offentliga och privata sektorerna samt att det finns ett uttalat behov av mer samarbete där både skolan och Malå som plats att bo, leva och verka i lyfts särskilt, finner vi det nödvändigt att upprätta bättre mötesformer/dialogytor som är både mer formaliserade och förankrade för ändamålet, taktiskt, samt långsiktigt kan stödja strategisk platsbaserad näringslivsutveckling i Malåbygden.

Malå kommuns strategiska och operativa utvecklingsarbete hade tidigare stöd i en utvecklingsgrupp där följande tjänstepersoner och politiker

Justeringsmännens sign			Beslutsexpediering	Utdragsbestyrkande
------------------------	--	--	--------------------	--------------------

ingick, enligt kommunstyrelsens beslut 2019-11-12, § 157. Kommunstyrelsens presidium, ledamot från kommunstyrelsen (Cecilia F Stenlund), barn- och utbildningschefen, enhetschef/Utvecklingsavdelningen och kommunchefen. Mötenas karaktär blev med tiden mer av information och mindre av dialog av strategisk karaktär. Därför bestämde Malå kommuns politiska ledning att utvecklingsgruppen skulle vara vilande. Inget formellt beslut har tagits.

Mot denna bakgrund samt avsaknad av en aktiv företagarförening/samlad representation av det breda näringslivet (t ex Företagarna Malå) föreslår utvecklings- och arbetsmarknadsenheten att:

- avsluta vilande utvecklingsgrupp, kommunstyrelsens beslut 2019-11-12, § 157

- upprätta ett Näringslivsråd i Malåbygden som har sitt första sammanträde under första halvåret 2026.

Näringslivsrådet är ett samråd mellan näringslivsorganisationerna, företagen och kommunledningen. Näringslivsrådets mål och uppdrag är att kontinuerligt informera varandra och förstärka dialogen och samarbetet mellan näringslivet och kommunens företrädare och därigenom underlätta för och stimulera det lokala entreprenörskapet för en positiv utveckling och tillväxt. Näringslivsrådet ska fungera som ett rådgivande organ/referensgrupp för kommunens utvecklings- och näringslivsarbete enligt de styrande dokumenten såsom Översiktsplanen (ÖP), Planstrategin och Lokala utvecklingsstrategin (LUS) med flera. Det innebär att Näringslivsrådet ska vara delaktig i kommunens utvecklings- och näringslivsarbete samt delta i planering och genomförande av dialoger såsom uppföljning av resultat i Svenskt Näringslivs företagsklimatmätning och andra mätningar. Vidare ska Näringslivsrådet följa tillväxten i det lokala näringslivet, exempelvis via den regionala Näringslivsanalysen. En central uppgift för Näringslivsrådet i början blir att arbeta fram ett lokalt näringslivsprogram för 2027 - 2030. Näringslivsprogrammet ska utgå från platsbaserad näringslivsutveckling, lokala förutsättningar och behov samt synkronisera med det pågående näringslivsfrämjande arbetet i Region 10. Näringslivsprogrammet ska ligga i linje med de styrande dokumenten. Näringslivsrådet ska identifiera ett antal fokusområden och arbetssätt som ska vara vägledande i arbetet med att förbättra företagsklimatet.

Den 18 februari 2025 presenterades ärendet *Information om avslutat projekt "Utveckling av näringslivet och företagsklimatet i Malå kommun" (projekt 1,76-medel) samt fortsatt arbete med företagsklimatet i Malå kommun* på kommunstyrelsens sammanträde.

I ärendet framgick det att en ny *Handlingsplan för ett förbättrat företagsklimat i Malå 2025 - 2027* presenteras snarast möjligt.

Justeringsmännens sign		Beslutsexpediering	Uttragsbestyrkande
------------------------	--	--------------------	--------------------

Den föreslagna planen utgår från dels resultat och lärdomar av projektet 1,76-medel, dels resultat i enkätundersökning av Svenskt Näringsliv samt egen enkät till det lokala näringslivet.

Företagsklimat är summan av de institutioner, attityder, regler och kunskaper som möter företagaren i vardagen. Definitionen är tagen från Svenskt Näringslivs enkätundersökning, den mest omfattande årliga undersökningen som genomförs i ämnet. Vad som krävs för ett bra företagsklimat i respektive kommun är det bara företagarna i varje kommun som kan svara på. Vartannat år får samtliga ledamöter i kommunfullmäktige i princip samma enkät som företagarna får. Resultaten från enkäten till politikerna är till för att kunna se om företagare och politiker i varje kommun tänker lika kring företagsklimatet. Att det finns en samsyn i olika frågor hos företagare och politiker, oavsett om det handlar om ett bra eller ett dåligt betyg, är en signal om företagsklimatet precis som att det är en signal om företagare och politiker tycker helt olika i en fråga.

Det lokala näringslivet betyder mycket både för skatteunderlag, arbetstillfällen, attraktivitet och framtidstro och därför är det viktigt att fortsätta arbeta strategiskt med insatser som bidrar till förbättrat företagsklimat, för att bibehålla och utveckla det näringslivsfrämjande arbetet som fördes och resultat som uppnåtts under senaste nio åren.

Ny handlingsplan - val av prioriterade områden, arbetssätt och motivering

Analys av utvecklingen av företagsklimatet i Malå kommun enligt Svenskt Näringslivs undersökning på 5-års respektive 9-års sikt är gjord. I den tas frågor upp som Malå behöver jobba med. Oftast ligger frågorna inom kommunens egna påverkansområden. Det stämmer också överens med de åtgärder som borde prioriteras av kommunen enligt företagets senaste svar, i både den nationella enkäten och vår egen enkät, samt rekommendationer som medlemsorganisationen Företagar-

na lämnar i årliga rapporten *Företagarfakta 2025 - unika företagssiffror från din kommun - Malå*.

Utvecklings- och arbetsmarknadsenheten föreslår därför att kommunorganisationen koncentrerar sig på dessa frågor i företagsklimatsatsningar under de närmaste åren 2025 - 2027.

Fremst handlar det om fyra områden:

- Tillgång till relevant kompetens
- Skolans kontakter med lokala näringslivet
- Konkurrens från kommunens verksamheter

Justeringsmännens sign			Beslutsexpediering	Utdragsbestyrkande
------------------------	--	--	--------------------	--------------------

- Upphandling

Dock måste vi fortsätta att arbeta med nedanstående områden.

- Kommunpolitikernas attityder
- Tjänstepersonernas attityder
- Dialog med kommunens beslutsfattare
- Kommunens service och bemötande
- Information till företagen

Det finns fler frågor som anses viktiga för företagsklimatet i kommunen. Dock har kommunen som organisation svårare att ta beslut och genomföra åtgärder då det är andra myndigheter och aktörer som har de formella uppdragen och verkställer lokalt, regionalt och nationellt (t ex *Mobilnät och bredband Vägnät, tåg - och flygförbindelse, Påverkan av brottslighet/otrygghet*).

Kommunen bör delta i flernivåsamverkan, föra påverkansarbete och initiera gemensamma projekt för utveckling av dessa områden. Det är av fortsatt stor vikt då det är beredskapsfrågor och utgör förutsättningar, service och infrastruktur för näringslivets utveckling i Malåbygden.

Förslag till att upprätta ett Näringslivsråd

Eftersom det efterfrågas åtgärder som innebär bättre förståelse och dialog mellan de offentliga och privata sektorerna samt att det finns ett uttalat behov av mer samarbete där både skolan och Malå som plats att bo, leva och verka i lyfts särskilt, finner vi det nödvändigt att upprätta bättre mötesformer/dialogytor som är både mer formaliserade och förankrade för ändamålet, taktiskt, samt långsiktigt kan stödja strategisk platsbaserad näringslivsutveckling i Malåbygden.

Malå kommuns strategiska och operativa utvecklingsarbete hade tidigare stöd i en utvecklingsgrupp där följande tjänstepersoner och politiker ingick, enligt kommunstyrelsens beslut 2019-11-12, § 157. Kommunstyrelsens presidium, ledamot från kommunstyrelsen (Cecilia F Stenlund), barn- och utbildningschefen, enhetschef/Utvecklingsavdelningen och kommunchefen. Mötenas karaktär blev med tiden mer av information och mindre av dialog av strategisk karaktär. Därför bestämde Malå kommuns politiska ledning att utvecklingsgruppen skulle vara vilande. Inget formellt beslut har tagits.

Mot denna bakgrund samt avsaknad av en aktiv företagarförening/samlad representation av det breda näringslivet (t ex Företagarna Malå) föreslår utvecklings- och arbetsmarknadsenheten att:

- avsluta vilande utvecklingsgrupp, kommunstyrelsens beslut 2019-11-12, § 157

Justeringsmännens sign		Beslutsexpediering	Utdragsbestyrkande
------------------------	--	--------------------	--------------------

- upprätta ett Näringslivsråd i Malåbygden som har sitt första sammanträde under första halvåret 2026.

Näringslivsrådet är ett samråd mellan näringslivsorganisationerna, företagen och kommunledningen. Näringslivsrådets mål och uppdrag är att kontinuerligt informera varandra och förstärka dialogen och samarbetet mellan näringslivet och kommunens företrädare och därigenom underlätta för och stimulera det lokala entreprenörskapet för en positiv utveckling och tillväxt. Näringslivsrådet ska fungera som ett rådgivande organ/referensgrupp för kommunens utvecklings- och näringslivsarbete enligt de styrande dokumenten såsom Översiktsplanen (ÖP), Planstrategin och Lokala utvecklingsstrategin (LUS) med flera. Det innebär att Näringslivsrådet ska vara delaktig i kommunens utvecklings- och näringslivsarbete samt delta i planering och genomförande av dialoger såsom uppföljning av resultat i Svenskt Näringslivs företagsklimatmätning och andra mätningar. Vidare ska Näringslivsrådet följa tillväxten i det lokala näringslivet, exempelvis via den regionala Näringslivsanalysen. En central uppgift för Näringslivsrådet i början blir att arbeta fram ett lokalt näringslivsprogram för 2027 - 2030. Näringslivsprogrammet ska utgå från platsbaserad näringslivsutveckling, lokala förutsättningar och behov samt synkronisera med det pågående näringslivsfrämjande arbetet i Region 10. Näringslivsprogrammet ska ligga i linje med de styrande dokumenten. Näringslivsrådet ska identifiera ett antal fokusområden och arbetssätt som ska vara vägledande i arbetet med att förbättra företagsklimatet.

Ny handlingsplan: målsättning och mätetal

1. Målsättning: nuläge (år 2024) 3,7 i sammanfattade omdöme, mål: 4,0 (år 2027, mätningen publiceras maj 2028)
2. Det behövs ändring i kommunens gemensamma mätetal gällande företagsklimat: till sammanfattade omdöme i Svenskt Näringslivs enkätundersökning för Malå kommun (KF mål, Samhällsutveckling, Utvecklar kontinuerligt kvalitet och service).
3. Mätetal: förbättring i mätningen med följande omdöme/företagets betyg i enkäten (nu samt 2027):
 - *Tillgång till relevant kompetens* - historisk försämring, nu 2,4, mål 3,0 - godtagbar
 - *Skolans kontakter med lokala näringslivet* - historisk försämring, nu 3,0, mål 3,5
 - *Konkurrens från kommunens verksamheter* - historisk försämring, nu 3,8, mål 4,0

Justeringsmännens sign			Beslutsexpediering	Utdragsbestyrkande
------------------------	--	--	--------------------	--------------------

- Upphandling - nu 3,0, mål 3,5
4. Säkerställa att dessa frågor behåller omdömen eller förbättras:
- Kommunpolitikernas attityder (3,3 eller högre)
 - Tjänstepersonernas attityder (3,6 eller högre)
 - Dialog med kommunens beslutsfattare (3,5 eller högre)
 - Kommunens service och bemötande (4 eller högre)
 - Information till företagen (3,8 eller högre)
5. Avslutning av utvecklingsgruppen samt upprättande av ett Näringslivsråd som bl a ska utarbeta ett nytt näringslivsprogram för 2027 - 2030. Det antagna programmet ersätter den aktuella planen.

BESLUTSUNDERLAG

Anna-Karin Horneys tjänsteutlåtande.
Allmänna utskottets protokoll, § 47/25.
Kommunstyrelsens protokoll, § 108/25

FÖRSLAG TILL BESLUT PÅ SAMMANTRÄDET

Cecilia F Stenlund (L): Bifall till kommunstyrelsen förslag lydande: Upprättat förslag till handlingsplan fastställs med prioriterade områden. Utvecklingsgruppen avslutas. Ett Näringslivsråd upprättas.

TILLÄGGSFÖRSLAG

Lennart Gustavsson (V): Näringslivsrådets arbete utvärderas under 4:e kvartalet 2028. Ett nytt näringslivsprogram ska fastställas av kommunfullmäktige.

Cecilia F Stenlund (L): Näringslivsrådets arbete utvärderas under 4:e kvartalet 2028.

FÖRSLAGSORDNING TILL FÖRSLAG TILL BESLUT

Ordföranden ställer proposition på bifall till respektive avslag på Cecilia F Stenlunds förslag och finner att kommunfullmäktige bifaller detsamma.

FÖRSLAGSORDNING TILL TILLÄGGSFÖRSLAG

Ordförande ställer Lennart Gustavssons och Cecilia F Stenlunds tilläggsförslag mot varandra och finner att kommunfullmäktige bifaller Cecilia F Stenlunds tilläggsförslag.

Justeringsmännens sign			Beslutsexpediering	Utdragsbestyrkande
------------------------	--	--	--------------------	--------------------

Omröstning begärs.

FÖRSLAGSORDNING VID OMRÖSTNING

Den som bifaller Lennart Gustavssons förslag röstar ja.
Den som bifaller Cecilia F Stenlunds förslag röstar nej.

OMRÖSTNINGRESULTAT

Med 8 ja-röster och 17 nej-röster, vilket framgår av sammanträdeslistan, bifaller kommunfullmäktige Cecilia F Stenlunds förslag.

BESLUT

- Upprättat förslag till handlingsplan fastställs med prioriterade områden.
- Utvecklingsgruppen avslutas.
- Ett Näringslivsråd upprättas.
- Näringslivsrådets arbete utvärderas under 4:e kvartalet 2028.

MOTIVERING TILL FÖRSLAG TILL TILLÄGGSFÖRSLAG

Lennart Gustavsson (V): Vi finner det olyckligt att kommunfullmäktige inte ska besluta om fastställande av näringslivsprogram.

RESERVATION

Lennart Gustavsson (V), Ingela Westerlund Svahn (V) och Kristian Priemel (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Lennart Gustavssons tilläggsförslag.

Justeringsmännens sign		Beslutsexpediering Ledningsgruppen, Malå kommun Enhetschef, Utveckling- och arbetsmarknadsenheten	Utdragsbestyrkande
------------------------	--	---	--------------------